

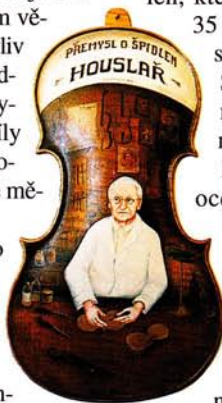
Janovy housle patří k nejlepším na světě

Housle z dílny Antonia Stradivariho svou krásou zvuku dodnes naplňují ideální představu o hudebních nástrojích. Tajemství jejich výroby zmizelo ze světa roku 1737, kdy mistr z italské Cremony zemřel. Někteří zasvěcení ovšem tvrdí, že existuje člověk, který ho znovu odhalil. Jmenuje se **Přemysl Špidlen** a spolu se svým synem **Janem** patří k nejvyhlášenějším houslařům planety.

Odhalil tajemství Stradivariho?

Houslařina, to není jenom zručnost co nejjemněji opracovat dřevo. Souvisí také s uměleckým citěním, se smyslem pro tvar, je to kus fyziky a určitá dávka chemie, která například ovlivňuje kvalitu laku. Od začátku jsem věřil, že právě lak má velký vliv na zvuk,“ tvrdí Přemysl Špidlen. „Máme velmi staré, vyzrálé dřevo – a tvar či síly desek se přece dají napodobit, takže bychom vlastně měli vědět jak vyrobit dokonale znějící housle, ale do nástrojů italských mistrů nám moderním houslařům vždy cosi chybělo.“

Doba pokusů byla dlouhá a vlastně nikdy neskončila. „Vycházeli jsme z moderní vědy i ze starých receptur. Zkoušeli jsme různé kombinace barev, olejů, balzámů, vosků, rozpouštědel i pryskyřic,“ prozrazuje Přemysl Špidlen a vysvětluje, že každá z lakových vrstev sehrává svou zvláštní, jedinečnou a nenahraditelnou úlohu.

Zlato z Cremony

„Netroufám si tvrdit, že jsme stejně dobří jako Stradivari nebo další cremonští houslaři,“ dodává až s přílišnou skromností Jan Špidlen, který v říjnu 2003 ve svých 35 letech získal při prestižní soutěži v rodišti Antonia Stradivariho ocenění, po němž leckterý houslař marně touží celý život. Ze 164 houslí od mistrů z 23 zemí ocenila mezinárodní porota dva Janovy nástroje celkovým prvním a druhým místem, další zlatou medaili obdržel v kategorii zvuk a plaketu vítěze obdržel i za nejlepší výtvarné zpracování.

Zásluhu má pradědeček

Rod Špidlenů vyrábí housle už po čtyři generace. „Pradědeček František, který se narodil v Podkrkonoší, se vyučil u svého strýce Františka Vitáčka. Pak se mu naskytla

příležitost jít pracovat do Kyjeva, kde své houslařské umění zdokonalil natolik, že vyhrál konkurs na místo houslaře moskevské Carské konzervatoře. V Moskvě se seznamoval s nejlepšími nástroji, pronikal do tajů nejvyšší houslařiny. Do

chu polevil a věnoval se i jiným věcem,“ přiznává Jan, jenž se spolu s otcem ocitl v nové roli spisovatele. Napsali knihu mapující rod Špidlenů a jejich houslařské umění. ■

TAMARA DOBROVOLNÁ
Snímky **TOMÁŠ KUBES**

Přemysl Špidlen získal za své nástroje řadu ocenění